

สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยว เดือนมกราคม - ธันวาคม 2562

สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนธันวาคม 2562¹

สถานการณ์ท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

เดือนธันวาคม 2562 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 3.93 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 2.48 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สร้างรายได้ 0.19 ล้านล้านบาท หดตัวร้อยละ 2.25 แสดงให้เห็นว่า ส่วนหนึ่งมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกยังอยู่ในภาวะชะลอตัว ขณะที่เศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยยังคงเติบโตในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมฯ VOA แต่ในด้านรายได้ที่หดตัวเป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่ยังคงแข็งค่า สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศจีน มาเลเซีย รัสเซีย อินเดีย และเกาหลีใต้ ตามลำดับ

จำนวนนักท่องเที่ยวสะสมในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติสะสมเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยจำนวน 39.79 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 4.24 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.93 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.05 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ดังนั้น ในภาพรวมตลอดทั้งปีเศรษฐกิจการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวทั้งในด้านจำนวนและรายได้

อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย 5 อันดับแรก ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ปี 2562 ประกอบไปด้วย ประเทศอินเดีย ฟิlipปินส์ ไต้หวัน ลาวและอินโดนีเซีย ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยและขยายตัวมากที่สุดยังคงเป็นประเทศอินเดีย และทั้ง 5 อันดับแรกในการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงมาจากนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย

ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อทริปในปี 2562 คิดเป็นมูลค่าเงินบาทอยู่ที่ 48,580 บาทต่อทริป หดตัวร้อยละ 1.1 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ในขณะที่คิดเป็นมูลค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา อยู่ที่ 1,564 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อทริป ขยายตัวร้อยละ 2.9 โดยแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของค่าเงินบาทที่สร้างผลกระทบต่อการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปต่างประเทศในปี 2562 มีจำนวน 10.60 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 6.37 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีรายจ่าย 0.34 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.17 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยสถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จากภาวะเงินบาทที่แข็งค่า และการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ทำให้คนไทยเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศ

เดือนธันวาคม 2562 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยจำนวน 17.56 ล้านคน-ครั้ง หดตัวร้อยละ 3.32 สร้างรายได้ 0.09 ล้านล้านบาท หดตัวร้อยละ 2.61 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ

¹ กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนธันวาคม 2562, https://www.mots.go.th/download/article/article_20200123132729.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563).

ปีที่ผ่านมา ในเดือนธันวาคมการท่องเที่ยวภายในประเทศหดตัวทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว ปัจจุบันส่วนหนึ่งมาจากการที่คนไทยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศในช่วงที่เงินบาทแข็งค่า โดยจังหวัดที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยขยายตัว 3 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย ศรีสะเกษ และ ตาก ตามลำดับ

ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 166.84 ล้านคน-ครั้ง หดตัวที่ร้อยละ 0.06 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.08 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.18 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเด็นความท้าทายด้านการท่องเที่ยว

ปัจจัยสนับสนุน

- มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว การยกเว้นค่าธรรมเนียมฯ VOA ส่งผลต่อการขยายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในภูมิภาคเอเชีย

- ความร่วมมือของภาครัฐ และภาคเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ สอดคล้องกับแนวโน้มการท่องเที่ยวในปี 2563 ซึ่งการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีโอกาสได้รับความนิยมมากขึ้น

ปัจจัยเสี่ยง

- เศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะชะลอตัว และความไม่แน่นอนจาก Trade War ระหว่างสหรัฐและจีน
- Disruptive Technology สร้างอิทธิพลต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัว
- ค่าเงินบาทยังคงมีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง

สรุปจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้สะสม

ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้สะสมจากการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศขยายตัวจากปีที่ผ่านมา โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติขยายตัวร้อยละ 4.24 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยหดตัวร้อยละ 0.06 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติขยายตัวร้อยละ 3.05 และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยขยายตัวร้อยละ 1.18 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา จึงมีรายได้รวมจากการท่องเที่ยวทั้งหมด 3.01 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.37 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สรุปภาพรวมของการท่องเที่ยว

เดือนธันวาคม 2562 ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงชะลอตัวโดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่างประเทศที่สำคัญ ประกอบไปด้วย สงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและจีน รวมไปถึงการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ที่สถานการณ์ยังคงไม่ชัดเจน จากภาพรวมทั้งหมดส่งผลให้การส่งออกของประเทศไทยหดตัวต่อเนื่อง สร้างผลกระทบให้กับการผลิต ภาคอุตสาหกรรม และการลงทุน ภาคเอกชนหดตัวตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวในเชิงจำนวนนักท่องเที่ยวได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติในภูมิภาคเอเชียเป็นผลมาจากมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมฯ VOA ซึ่งเป็นมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวจากภาครัฐ

ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ในปี 2563 ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย จากความตื่นตัวการพึ่งพาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่รายได้หลักมาจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนต่างตื่นตัวในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวและวางยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างภาพลักษณ์ถึงความสำคัญในการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Tourism) ร่วมมือกับภาคเอกชนในการลดการใช้พลาสติกในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ลดลงร้อยละ 50 ภายในปี 2563 ลดขยะพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use plastics) อาทิเช่น หลอด ฝาครอบแก้ว ถ้วย กล่องอาหาร ทดแทนการใช้พลาสติกด้วยภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้ เช่น การใช้ถุงผ้า กระบอกน้ำ กล่องข้าวพกพา หลอดดูดน้ำจากวัสดุธรรมชาติ การใช้ผ้าเช็ดหน้า เพื่อลดภาระในการกำจัดให้กับแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน ช่วยรักษาความสวยงามให้คงอยู่อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริษัทผู้ให้บริการสำรองห้องพักผ่านทางออนไลน์อโกดา (Agoda) คาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวต้องการทางเลือกในการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ขณะที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งแอปพลิเคชันและอินเทอร์เน็ต ยังคงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและอาจมีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อย ๆ ได้สร้างความท้าทายให้กับการท่องเที่ยวในปี 2563 ส่งผลให้ผู้ประกอบการในด้านการท่องเที่ยวยังคงต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง จากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน (Disruptive Technology) โดยพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป และชัดเจนมากขึ้นเรื่อย ๆ คือ การหันมาวางแผนการท่องเที่ยวและเดินทางด้วยตนเองในกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบอิสระ (FIT – Foreign Individual Tourism) เนื่องจากความสามารถในการเข้าถึงบริการและข้อมูลเพื่อใช้วางแผนการท่องเที่ยวสามารถกระทำได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงแต่พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวเท่านั้นที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน พฤติกรรมการใช้บริการร้านอาหารและบริการอื่น ๆ ล้วนได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างพลิกผันทั้งสิ้น แง่มุมหนึ่งที่ชัดเจนที่สุดคือการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวจีนผ่านแอปพลิเคชัน